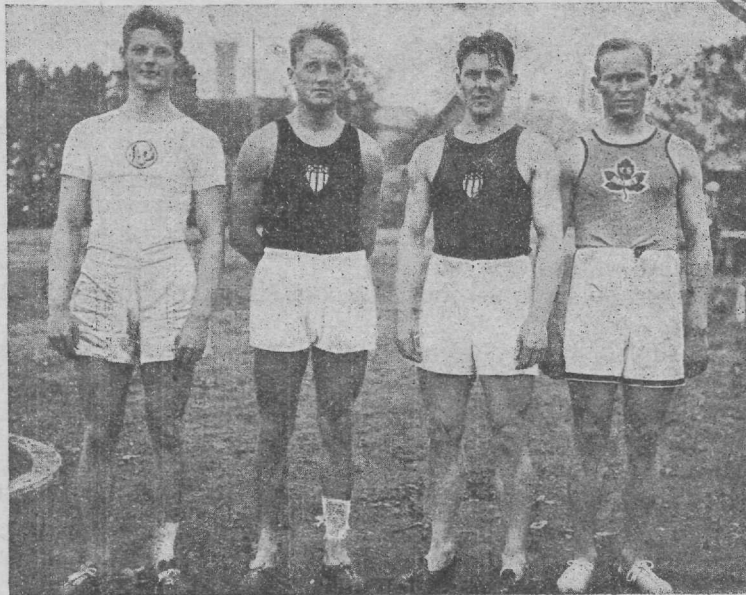

EESTI SPORDILEHT

Eesti esivõistlustel kergejõustikus.

Neli paremat sportlast. Vasakult: Neumann, Ever, Klumberg, Frese.

№ 32-33

LAUPÄEVAL
2. SEPTEMBRIL 1922.

TOIMETAJA:
HARALD TAMMER.
VÄLJAANDJA:
EESTI SPORDI LIIT.

Esivõistlusil.

Alex Antson.

1.

Kas olla ori, läbi soise laugastiku, sügis-
laane ehk sirgu sirutada turi, üle meri-
äärte, maade, saarte — ja olla valitsej!
Kas päisepäi,
veel keegi kummarduda tahab alla võõra
võimu ja väriseden alistuda, — olla ülbe
hõimu —

Elu, — tahtel paenduv lipp —
ehk rajada tee läbi raudse kalju,
mägestikku, mille tipp
vaid asupaigaks ainult võitjal.
— Suur tahe sellel tormi teede sõitjal
peab olema — ja raugemattu jõud!
Kuid —
musttuhat üle suvitaeva sõitvat kõud
ei suuda takistada meest.
Kõik kõrvaldub energilise eest!

2.

Kolm küsimust: kas olla, kuidas olla,
milleks olla?!

Ah sõbrad!
Elu see! Hõisk sulet huulilt valla,
veel kaugel aeg, mil liugleb sügisleht
puudelt alla!

Ei suvi eales küsimusi too.
Neil helgeil päevil, sinivalgeil õil
vaid naera õnnest — laula — loo!
— „Kas olla?“
Näed taevast liugleb koidu helendusi alla
Metsteedel huisatakse,
järvkaldal laulden luisatakse!
Siin põllud, karjamaa,
mets, kanarpik —
mu kodumaa!

Nii lõhnaline kaob vaikne öö,
Põldveeren algab heina töö.
Ei eales küsimust: „Kas olla?“ —
neil õil — vaid päästa rändamiseks jalad
valla!

Laul metsaden, see heliseb sul,
kuidas, milleks, olla!
On metsad, sügistuuled,
linnad, meriveed
ja rännakute avar ring
ning spordimehe helge hing!
Sest kõigist, milleks olla,
kõnelevad sulle valged teed
ja üle värviliste laante suviööd!

3.

Nii üle linna, merisaarte, täna lipud leh-
vitagu võitu:
Maa — põhjarahva vabad pojad peavad
võistluspidu
— see seeme, millest võrsus vabaduse idu.
On täna hõisked jõudupingutava mehe
raudsel tahel
sel elul, millel noored enda jõust kord
hümni loovad
— need noored, kes kõik pärjad rännak-
teedel toovad,
— need — kelle jõul kord murdub viimne
verrelõikav ahel.
Nüüd tervitused, laulud üle maa kord
aastas olgu
neil kelle veri soontes vabadusi loob
ja tahtejõud meil uue inimsuse toob,
See täna kahtlused: „kas olla?!“ võrku-
desse koob,
Neil täna tervitused üle maa ja saarte
all sinetuvi taevakaarte!

Tanhuvaara.

Lempi Kettunen.

Soome Naisvõimlejate teine kodu, Tanhuvaara, asub mõni kilomeeter Viiburi linnast eemal. Idapool Viiburit, Havislahe ja Kolikkoinmäe eeslinnast läbi minnes jõuab Viiburi maakoguduse kirikumõisa, millest läbi sammudes tuleb kaunis metsatukk, mille taga on üks Viiburi ümbruskonna ilusamateist paikadest, kaunis ja võrdlemisi rahulik kirikumõisa neem. Selle edelarinakul asub Tanhuvaara, millest avaneb suurepäraline väljavaade edelasse, üle Viiburi

lahe, selle saarte ja neemede. Juba 1915 a. tärkas Viiburi Soome Naisvõimlejate seas mõte omada Viiburi läheduses paika, kuhu koguneda oleksid võinud nais-terahvad end värskendama ja suve mööda saatma. Aastate kuludes arenes see mõte lootuseks saada Viiburi lähedusse samasuguse võimlemiskodu nagu on Tampere Varal. Selle kavatsuse teostamiseks asutati osaühisus, mille asutamiskoosolek peeti juuni kuu 18. pv. 1918 ja mille nimeks

tuli Karjala Nais-Võimlemis O. Ü. Põhikapitaliks määrati 30.000 S. mk. jagatuna 600 viiekümne margalisse osamaksusse. Aastal 1919 tõsteti kapitaal 50.000 margani ja hakati usinasti otsima vastavat paika sellele kodule. Niisugune leiduski pappila neemel, kus osteti Soome maavalitsuse kirikumõisa maal asuv väikene suvimaja 22.000 margaga kaubahinnaks.

Aastal 1920 otsustas osühisus ehitada Tanhuvaara piirkonda suure võimlemissaali, mis otstarbel tehti Viiburi hoiukassast lühidaaegne 75.000 mk. laen. See laen saadi hiljem muuta pikaajaliseks. 1920 a. kevadel muretseti paigale ehitusmaterjal ja ehitusmeister A. G. Vuorio sai vähempakkumise teel ehitamistööd enda kätte. Juuni kuu lõpuks muutus siis ostetud suvimaja uude

suvekursuste õpilasi; kursus kestis juuli 31 päevani ja juhatajatena toimisid proua Lilli Vuorela ja neid Helny Bergbom, Ruusa Niemistö ja Elli Marjanen. Kursustel õpetati võimlemist ja selle teooriat, tervisõpetust, juhatamist, mängu, rahvamängu ning ujumist. Kursustel oli 26 õpilast, enamasti Karjalast, kuid oli ka kursuslasi Savost, Uuemaalt ja Sisesoomest.

Sama aasta augusti kuul oli Viiburi Soome partiotütartel kahenädalised partiopäälükute kursused Tanhuvaaras. Kursuste osavõtjad, 25 partiolast ei maksnud mingit tasu, vaid tegid selle asemel hinnata tööd asutuse jaoks.

1921 a. suvel peeti Tanhuvaaras kolmed kursused. Esimesed 2 nädalalised

Ratsavõistlused Haapsalus.

Võitja III traavivõistluses, „Nelly“
5 a. vana, sõitja Anny, 2 m. 43 $\frac{1}{2}$ sk

Foto Rambach.

kujusse, sisaldades 2 tuba ja köögi alumisel korral ning 3 väikest tuba ülemisel korral. See suvimaja, millel on veel suur lahtine veranda, on söömispaigaks ja suvekursuste juhatajate asupaigaks. Kõrgemale mäele loodi „maailma ruumikam võimlemissaal“: 13×19 m. suurune maneesh, mille neljal küljel on kahel real moodustatud kursuslaste tarvis elutoad. Ehitati veel puukuur, aed ja ujumissild. Kulud olid tõusnud kokku 150.000 marga päale ja eelmisele laenule lisaks tuli Kaubapangast võtta uus 30.000 margaline laen kuue kuu päale. Osühisuse võlad tõusid siis 105.000 marga päale. Sellest võlakooormast hoolimata asus ühing usinasse töösse neljanädalaliste võimlemise-, mängu- ja spordikursuste korraldamiseks. Naisvõimlejate keskel toimepandud võistluse järele sai asutuse nimeks Tanhuvaara.

Juulikuu 5 päeval 1920 a. on tähtpäev Tanhuvaara elus. Siis võeti selles Karjala naiste võimlemisasutuses vastu esimese

lastejuhatajate mängukursused, meestele ja naistele; teised 4 nädalalised kursused naistele ning veel augustis 2 nädalalised lisakursused naistele. Selle suve juhatajatena töötasid võimlemisõpetajad Anna-Liisa Petterson, Väino Lahtinen, Lilli Vuorela, Helny Bergbom, Ruusa Niemistö, Ilma Ahola ja arstid Kaarina Kari ja Kaino Oksanen. Osavõtjaid oli nüüdki igalt poolt, mängukursustele saadi harjutusalusteks Kolikkoimäe ja linnalapsi ja lisakursuste kava erines veel selles suhtes eelmistest meie maal peetuist kursustest, et neil kursustel õpetati daanlase Niils Bukhi loodud primitiivist (algelist) võimlemist, ja ka selle poolest, et neil peeti loenguid hingeteaduses ning kasvatusõpetuses. Kursuslastest olid enamus pedagoogid, kuid oli hulgas ka kontoriste, kooliõpilasi, üliõpilasi, kauplusteenijaid ning teenijaid naisterahvaid.

Aastal 1922 korraldakse kolmed kursused samuti kui eelmisel aastal.

Koolivalitsus määras Tanhuvaarale 1920 a. 2000 marka õpejõudude palkamiseks neljanädalalistele kursustele, 1921 a. 3000 mk. mängudejuhatajate kursustele ja 2500 mk. neljanädalalistele kursustele. Selle aasta kursuste pääle on koolivalitsus määranud 2000 mk. Soome Naiste Kehakasvatusliit määras 1921 lisakursuste pääle 2000 mk. ja 1922 a. lisakursusi toetab sama liit. Viiburi linnavalitsus on määranud Tanhuvaarale 1921 a. 4000 mk.

Pääle nimetatud kursuste korraldadi 1921 a. võimlemisõpetaja kanditaadi Elli Karvise juhatusel mängukursused lastele. See asjaolu on pakkunud Kolikkoinmäe ja Tiiliruuki alevite lastele meeldivat vaheldust, andes neile võimaluse ujumise õppimiseks ning võimlemismärginõuete soovitamiseks.

Pääle selle on Tanhuvaara alati pakkunud rahulikku viibimispaika Viiburi

võimlejaile, laulu- ja muudele seltsidele, samuti ka üksikutele ning kooliõpilastele.

Kahe esimese aastaga on Tanhuvaara vastuvõtnud annetusi ja toetusi nii ühisustelt kui ka liigetelt ning üksikutelt. Sage-dasti on naisvõimlemisühingud tublisti toetanud Tanhuvaarat ja 1921 a. kevadel korraldasid Viiburi Soome naisvõimlejad väikese loterii Tanhuvaara hääks. Kõige selle tagajärjeks on, et Tanhuvaara võlga vähendada on võidud 30.000 marga võrra.

Tanhuvaara juhatusse kuuluvad praegu ameti inspektoritena Lilli Vuorela (juhataja), Helny Bergbom, võimlemisõpetaja Soffi Hirn, kontorist Lempi Kettunen (sekretar) ja Impi Mielonen (kassapidaja); pääle selle veel proudad Kauranen ja Kunttu. Neli esimest on kuulunud juhatusse ühingu asutamisest alates.

Base palli võistlus Ameerikas.

Ühel päeval teatas mulle üks mu Ameerika sõber, et järgmisel päeval korraldakse base palli võistlus New Yorgi ja Clevelandi komandode vahel, mis omaviisi suureks sündmuseks loetakse. Vist midagi ei vaata New-Yorklane suurema huviga kui seda mängu. Teater teda suuremat ei tõmba, ja neid ei olegi siin pääaegu, väljaarvatud väljamaalaste omad, ja kinod, mida nad suure nimega „teater“ kutsuvad.

Järgmisel päeval kella 1/22 paiku istusin tänavrongi „elevated“ (üleval tänavat) pääle, mis otsekohe mängustaadionile viis. Astusin rongilt maha ja otsin pääsetähe, mis 1 dollar 10 senti (umbes 350 mk. Eesti rahas) maksis. Rahvast voolab murruna staadioni, sellepääle vaatamata, et rohkem kui tund aega mängu alguseni. Tee pääl seisavad eeskava müüjad, kes vahetpidamata karjuvad „Score cards five cents, Score cards, five cents“ (s. t. tagajärgede kaart 5 senti). Meie maalaste arusaamise järgi saaks täiesti ilma kisata sarnase ameti juures läbi. „Score Card“ kujutab enesest kausta, mis kõik reklaami all, pääle väikese tabeli mängijate nimedega. Otsisin oma koha ülesse. Siit nägin ma mängu külje päält, järelikult õige hääst kohast.

Mängu väljaks on umbes 400 mtr. pikkune ja 250 mtr. laiune plats tasaseks lõigatud muruga, täiesti tasane.

Mängu alguseni on veel rohkem kui tund aega, kuid pooled kohad on juba võetud. Mõlemad meeskonnad on juba väljal ja harjutavad. Nagu ma teada sain olid mängijad professionaalsed, kellest mõned kuni 5000 dollarit aastas palka saavad.

Kummagil meeskonnal on oma „karmorka“ istekohtade all. Kummagil meeskonnal on kahekordne arv mehi juhtumiseks, kus meest vahetada tuleb, kui mõni viga saab, ehk hästi ei mängi.

Juba harjutuse ajal avaldab publikum oma „tundmusi“ vilega, kui mõni halvasti lööb või püüab, käteplaginaga, kui hästi läheb.

Väljal kõnnib aparaadi mees ja teeb parematest mängijatest harjutuse ajal ülevõtteid, mis järgmisel päeval ehk sama päeva õhtul ajalehtedes ilmuvad.

Staadioni seintel näed tüüpilisi Ameerika reklaam-plakaate, millega newyorklasi aneks püütakse.

Löögid lähevad tihti suurepäraselt, samuti püüded, pall antakse kiirelt käest kätte.

Mõnikord lendab pall suure hooga publikumi sekka, kus teda sada kätt kinni püüda katsuvad. Üle välja istujad avaldavad tormilise käteplaginaga oma rõõmu huvitava momendi üle.

Publikumi vaadeldes avaneb õige tüüpiline pilt. Kuna naisterahvaid ainult mõned üksikud, siis ei näe muud kui õlgkübarate merd. 99 ja $\frac{9}{10}$ protsenti New-Yorklasi kannavad õlgkübaraid, mis palavaga kaunis mõnusad. (Sooja on siin keskmiselt 30° ümber. Igal pool õlgkübarad ja lahtised kuued, mille alt triibuline särk ja rihmaga kinnitatud püksid välja paistavad. Vesti ei kanta. Paljud istuvad kuubedeta.

Üksikuid juuretulistajaid vaadeldes näed järgmist tüüpilist pilti. Newyorklane tuleb oma kohale, võttab kuue seljast ära ja hakkab vahtima, üksluiselt ja puise näoga, kuni midagi iseäralikku ei juhtu, näit. mõni hää hoop või püüe, kusjuures „sea kisa“ tehakse.

Õlgkübarate seas näed liikumas valges riietes mehi, kellel mütsi ees suur 15 seisab, kes muutavad kõiksugu jookke, jäätist, biskviite jne. Ta liigub edasi ja tagasi ja kisendab kõigest kõrist oma kraamile au ja kiitust. Kuna sarnaseid ampelmanne umbes paarsada publikumi seas liigub, siis võib ettekujutada, missugune lärm siin valitseb. Newyorklane ei tee sellest aga väljagi.

Sellel kisal, millega kraami pakutakse, on kaunis suur mõju. Sellega loodetakse inimeste närvilistes ajudes ihaldatavat pilti äratada ja selle läbi rutemini kraamist lahti saada.

Näed kuidas aegajalt su ümber istujatest keegi käe üles tõstab ja midagi hüüab „plakat-mütsimehele“. See saadab üle publikumi päade väikese kotikese päklikitega, biskiitidega jne., mille soovija osavalt kinni püüab ja oma korda muutajale „nikkel (5 centi) nikkeli“ järele saadab, mis sama osavalt kinni püütakse. Muidugi pudelitega oleks natukene kardetav sarnaselt manipuleerida. Need tuuakse kätte. Nad sisaldavad mingisugust syndetikoni maitsega jooki, mida paberist kõrte läbi imetakse. Kui pudel tühi, saadetakse ta kolinal põrandale, kust ta tuhv tuhvilt allapoole libiseb ja lärmi sünnitab.

Kolmas kell; mäng algab. Meeskonnad asuvad kohale, õigemini meeskond, lööja meeskond jääb oma kamorkasse välja-arvatud üksik lööja.

Esimene lööja asub platsi. Esimene hoop mööda; kisa ja vile. 2 hoop mööda; kisa ja vile. Kolmas hoop märki, apploos, lööja jõuab õnnelikult esimese base'i päale.

Natukese aja pärast on juba 2 meest väljas. Püütakse suurepäraselt. 3 meest

väljas. Koju jõudis üks. Tormiline apploos, trampimine, kisa, vile. Publikum läheb tulisemaks ja tulisemaks.

Väljale asub Clevelandi meeskond. Esimene hoop New-Yorklase poolt suurepärase. Publikum applodeerib. Kuid sama palli, mis õige madalalt ja kiirelt lendab, püüab 2-se base'i taga seisa kinni. Publikum applodeerib pöreselt. Püüe oli tõesti suurepärase, sest pall ei lennanud mitte püüdja päale, vaid mõni kümme sammu temast kõrvale, kuid kinni ta võttis.

Staadion on kuivalt publikumi täis, õhk on elektriseeritud põnevusest, millega mängu jälgitakse.

W. Lemberg
Kunstfotograafia
Ateljee
Tallinnas.
Mööda
kunstfotograafia
pildistatud ja suurendatud kunstkopeerimisviisidel
S. Karjatan 12

Ükski pall, mis vähegi kõrgelt tuleb, ei kuku väljale maha. Ainult kui pall mööda maad jookseb, saab base'il olija jooksta.

Esimese nelja mängu jooksul jõuab ainult üks koju, sellepäale vaatamata, et hoobid hääd lähevad.

Harilikult hakkab publikum hää hoobi järgi applodeerima, kuid lõpetab ovatsiooniga püüdjale.

Mac Nalley, publikumi pailaps, ei saa hoopi. Aa . . . ee . . . oo . . . !

Paljud löövad pahema käega. Terve mängu ajal (9 partiit kummagilt poolt) jõudis ainult 3 meest koju, kusjuures 2 ainult selle tõttu, et pall publikumi sekka löödi, kus ta seni kinni peeti, kui lööja base'id läbi jooksis ja koju jõudis. Kõige aja avaldab publikum enese arvamist

aploosi, kisa, vile ja trampimisega. Minu kõrval istuja aitab lööjale jooksta, jalga-dega õhus sibades.

Üks moment oli küll seda väärt, et kõige abinõudega röömu avaldada. Pall lendab hiigla kiirusega ja õige madalalt 2 base'i poole, püüdja juure jõudes on ta veel võib olla ainult jala kõrgusel, kuid püüdja teeb salto mortale ja pall on käes. Ekstaas kestab mitu minutit.

Mäng lõppeb New-Yorgi võiduga 2:1. Rutatakse rongi pääle, kuid ilma rüselmiseta.

Mäng kestis umbes 2 tundi.

New Haven.

R.R.

* * *

Base pall meie kodu- maal.

Ameeriklaste armsam mäng, sama lugupeetud nagu jalgpall Euroopas. Jalgpalliga võrreldes ei ole ta mitte nii väsitav, nõuab aga määratud otsustamisvõime kiirust ja on ühtlasi mitmekülgsem, kuna temas nii jooksu kui ka käerammu, kõige enam aga pääga töötamist tarvis läheb.

Kes ei tea meie tuttavat koolipoiste „laptuu'd“. Base pall on selle täiusline, defineeritud tipp, laadilt sama, ainult et siin mängus on kõva nahkne pall, mida lennust palja käega ilma käe põrutamata ei püüa; seepärast on kaugemal platsil palli püüdjatel nahksed seest vooderdatud kindad käes, ja seegi jätab õppimatule mängijale tubli sinise peopesa pääle, kuna harjund mängija püüdes kätt ühes palliga lennu sihis tagasi tõmbab palli hoogu vähendades, muidu põrkaks pall peopesalt tagasi ja püüdja vaev oleks asjata.

Mänguplats on neljanurgeline, ühel nurgal sünnib palli löömine, jälle omapäraselt võrreldes meie laptuu, ehk ka Soome „pitkäpallõ'ga“. Keset neljanurgelist platsi heidab indiaanlase osavusega, mitmesuguste kniffidega üks väljaloleva meeskonna osavamatest meestest palli löögi base lapikese kohalt üle. Nii siis horisontaalne viske täie hooga, kuna nimetatuis mängudes lööja ees palli õhku visatakse ja säält lüüakse. Lööja meeskond käib järgimööda selle base'i juures ja võib iga mehega kolm hoopi teha. Ei ole tarvis igat palli vastu võtta vaid ainult niisugust, mis punkt löögibase'i kohalt

Rätsepa tarvituste kauplus

S. S. Orloff,

S. Karja tän. 10,
Tallinnas,

soovitab spordimeestele
omast ladust:

hääd inglise ülikonna-, fraki-,
smokingi- ja voodririit, kui ka
kõiksugu muid rätsepa tarvitusi

läbi lendab, mitte kõrgemalt kui lööja õlad. Lööki saanud, tuleb joosta base'ilt base'ile neljanurgeline tsöör, kuni jälle kodu jõutakse. Iga niisugune kodu tagasi-jooksnud mees on toonud ühe punkti.

Meeskonnad vahetavad platsi (väljal olev meeskond võidab linna) kui kolm lööva meeskonna mängijat jooksu ehk halvasti löömise (palli mitte tabamise jne.) tõttu outi on langenud.

Base palli määrusi on terved köited; öieti nimetavad ameeriklased seda mängu „elavaks malemänguks“, ta on rikas kombinatsioonidest ja ütlemata hasartne nii mängijatele kui ka päältvaatajatele. Meil moodustati tänavu suvel Keila-Joal noortest sportlastest meeskond, mis siinsete Y.M.C.A. mängijaid isegi lööma kippus. Ameerika Y.M.C.A. sekretär mister Gott tähendas, et see meeskond julgesti mitme maa meeskonna vastu võistlema võib minna: nii Poola, Prantsuse j. n. ed.

Soomes on sellel mängul esialgul vähe poolehoidu olnud. Tähendatakse et ta liiga valus olla. Seda on ta ka tõesti, kuid just algajatele, kes tihti niisugused sinised munad silma alla saavad, et see mängu edespidisiks harrastamiseks täieliselt isu ära võtab. Niipea aga kui väikene lihv läbi on tehtud, ei saa poissa enam kuidagi mängu juurest ära.

E. R.

Eesti esivõistlused kergejõustikus.

101 osavõtjat. Esimesed meistrid väljaspoolt päälinna.

H. T.

Ootasime kõik pakitseva südamega suurimaid kodumaa spordipäivi, õnneliku eelaimdusega, et nüüd midagi suurt valmib, pöördepunkt, uut heledat lehekülge meie spordi ajalooraamatusse. Ent ümberringi käib ja käärib hoogne liikumine, sirguvad päev-päevalt uued võimsad mehed, käivad suust suhu uued nimed, uued kõrged saavutused. Lootsime ka, et ilmad, mis ju kauemat aega vihmased, meie ettevõttele kaasa aitavad ja sooja sügis-päikest ja selget taevast omaltpoolt paku-

mis niipea mälestuses ei kustu, kuid tihti, just looduslike takistuste näol, rekordideni ei küüninud. Mainin siin 5000 meetri jooksu, kus uus, vargsivalminud Rakvere mees Erlich päältvaatajate meeli vallutas oma küpse võimise ja mehise väljaastumisega ja esimesena provintsimehena Eesti meistri nime omandas. Ennustan temast tulevast tähte: olgu Lossmannile maad üle 10 tuhande ja Erlichile 3—10 tuhandeni, olgu Pariis seda Erlichile, mida Antwerpen Lossmannile.

EESTI
ESIVÕISTLUSTELT
KERGEJÕUSTIKUS

1500 m. Villemson
finishis.

vad, kuid selles oli pettumus — süngjashallid pilved rullusid esimese võistluspäeva hommikul üle taeva ja ei raatsinud kogu võistlusajaks lahkuda, lõpupeole muutes võistlusvälja lausa porilombiksi, kuhu upusid kõik jooksurajad, hüppe- ja viskepaigad ühes kavatsevate tagajärgedega. Tõrges on kodumaa loodus oma laste vastu, ei valmi siin midagi vaevata, mängides, lõbutsedes, siin pead orjana higistades rühkima, vandesõnad hammaste vahel, et omi sihte saavutada.

Ühes ei olnud meie siiski pettunud, võistlejate arvu ja kõrge konkurentsi tõttu olid võistlused haruldased ja esmakordsed Eestis. Olid pea kõik paremad kodumaa jõud esitatud, kes omavahel võisteldes mitme kauni ja kütkestava elamuse löid,

Esimene päev.

Hommikul. Tibab peenelt vihma. Alatakse 800 meetri eeljooksudega ja raskusheite eelvõistlusega. Väli muutub pehmeks, mille pärast tagajärgi iseäranis ei püüta, võisteldakse koha omandamiseks lõpuvõistlusesse.

Kolmest 800 meetri eeljooksust pääsevad lõpuvõistlusesse: esimesest — Jaanvaldt (V. S. Sport), Huuk (Tall. Kalev), ajaga 2 m. 15 sek.; teisest — Veiss (Tall. Kalev), Bäär (V. S. Sport) 2 m. 11,6 sek.; kolmandast — Villemson (Tall. Kalev), Alsok (Tall. Kalev) 2 m. 10,3 sek. Raskusheites saavutavad — Tammer (Tall. Kalev) 8.61 m., Blumberg (Tartu Kalev) 7.67 m., Frese (V. S. Sport) 7.07 m., Kalkun (Tartu Kalev) 5.32 m., kes kõik lõpuvõistlusesse pääsevad.

Kaugushüppe lõpuvõistluse pääsevad: Ever (Tall. Kalev) 6.39 m., Klumberg (Tall. Kalev) 6.33 m., Frese (V. S. Sport) 6.01., Neumann (Akad. sportkl.) 6,00,5 m., Org (Tall. Kalev) 5.96 m., Hiiop (Tall. Kalev) 5.86 m.

Kettaheite eelvõistluses on tagajärjed: Klumberg (Tall. Kalev) 39.90., Tammer (Tall. Kalev) 37.28 m., Frese (V. S. Sport) 36.33 m., Pürn (Paide Maleva) 36.13,5 m., Paal (V. S. Sport) 34.47 m., Tepp (Paide Maleva) 32.56 m.

400 meetri tõkkejooksu eeljoosud langevad välja, sest et jooksutee kitsus mitut tõket ei luba üles seada ja kohe lõpuvõistluses üksikult aja järel jookstakse.

Päälle lõunat.

Ilm on kuivemaks jäänud.

Alatakse 100 mtr. eeljoosuga, kus järgmisi tagajärgi näidatakse: esimeses eeljoosus — 1) Saulmann (V. S. Sport) 11.8 sek., 2) Ingermann (Tall. Kalev), 3) Neumann (Akad. Sportkl.); teises eeljoosus — 1) Pereversin (Tall. Kalev) 11.6 sek., 2) Sarv (Tall. Kalev), 3) Ütt (Narva Kalev); kolmandas eeljoosus — 1) Jaanvaldt (V. S. Sport) 11.9 sek., 2) Küttim (V. S. Sport), 3) Uusna (Paide Maleva); neljandas eeljoosus — 1) Alev (Tall. Kalev) 12,8 sek., 2) Siil (Rakv. Kalev), 3) Seiler (Tall. Kalev). Vahejoosudest pääsesid lõpuvõistlusesse: Saulmann, Pereversin, Jaanvaldt, Vaha, Ingermann ja Sarv.

Raskusheites suutsid võistlejad omi tagajärgi veidi parandada, kuid rekordini ei ulatanud. Seda spordiala harrastatakse meil vähe, ja ega tast puudust polegi, Olümpiaadi eeskavast on ta ka välja jäetud*).

Kaugushüppe lõpuvõistluses oli ühejõuline konkurents Klumbergi ja Everi vahel, esimene hüpatas 6.43, 6,75 ja 6,73 ja teine 6.26, 6.46 ja 6.73. Ka järgmised mehed olid omavahel kõvasti ametis.

Sensatsiooni kutsus aga esile 5000 meetri jooks, kus Erlich (Rakv. Kalev), haruldase ägeda tempoga vedama hakkas ja ennast teistest lahti rebis. Meie maratonimeister Lossmann katsus teda seirata, jõudis korra õige lähedale, kuid ei suutnud pidada ja vajus kaugele, kus Tartu Kalevi Antson teda püüdis kinni võtta.

Erlich'i julge ja hoogne esinemine tõstis ta korraga publikumi pailapseks ja lõpu-pool jooksust käis mürisevate kiiduavalduste

all. Oli ka haruldane jooks, niihästi osavõtjate rohkuse (16 meest, kes üksteisest kogu aeg mööda siblisid), kui ka tempo poolest: 1500 m. — 4.40, 3000 m. 9.37. Olen kindel, et Erlich esimesel soodsal juhusel Eesti rekordi 3000 meetris parandab. Spordiliidu kohus oleks sellele anderikkale mehele mõnda väljamaa reisu muretseda, kus ta täiel määral suudaks oma võimist väljendada, ühtlasi ka juure õppida.

Kettaheite lõpuvõistlus midagi erilist ei pakkunud. Mehed paistsid pääle Klumbergi, kõik vormist väljas olevat.

800 m. lõpujooksus oli üllatav lõpu-pingutus, kus ootamatult kalevlane Alsok Villemsonile õige kannule pääsis ja Veiss viimastel meetritel rinnaga Jaanvaldti võitis.

Teine päev.

Enne lõunat. Sajab vihma. Väli on porine. 200 meetri eeljoosud jäävad jällegi pidamata, sest et jooksuraja laius enam kui kahte meest kõrvu ei lase joosta, eeljoosude ärajätmist ei tule aga küllalt õiglaseks pidada, sest, et niimoodi meistriks võib tulla mees, kes teise paremaga sugugi võistelnud ei ole, ütlemine $\frac{1}{10}$ sek. teda võidab ja sedagi n. n. keskmise ajaga. Peaks tingimata sarnasel juhusel kahele paremale lõpujooks korraldatama. Nüüd küll seda ei olnud.

Võistlus algab 110 meetri tõkkejooksu eeljoosuga. Esimeses eeljoosus võidab Neumann (Ak. Sportkl.), ajaga 18.3 sek., jättes teiseks Pessat (Tall. Kalev) ja Saati (Tartu Kalev). Teises eeljoosus võidab rekordmees Sauemägi, kes tõkkest ladusalt üle läheb, kuid tõkke vahe 5 sammuga võtab. Aeg 20,4 sek. Teine Steinberg (Tartu Kalev), kolmas Viin (Tartu Noorsoo Selts).

400 meetri kolmest eeljoosust tulevad esimesteks: Saulmann (V. S. Sport) ajaga 54.1 sek., Vaha (Tartu Kalev) 53.9 sek. — ilus jooks ja üllatav aeg! — ja Villemson (Tall. Kalev) 55.1 sek., kuna vahejoosudest lõpujooksu pääsevad: Jaanvaldt (V. S. Sport), Huuk ja Alsok (Tall. Kalev).

Kuulitõuke eelvõistlusel saavutasid: Tammer (Tall. Kalev) 13.84., Klumberg (Tall. Kalev) 12.75 m., Tepp (Paide Maleva) 12.21 m., Saat (Tartu Kalev) 11.37 m., Ever (Tall. Kalev) 11.32 m., Lehtmets (Tall. Kalev) 11.24 m.

Kõrgushüppe eelvõistlusel hüppasid Klumberg, Ever, Org (Tall. Kalev) ja Steinberg (Tartu Kalev) 1.65 m. Pessa ja Mihailoff (Tall. Kalev) 1.60 m.

*) Lõpuvõistluse tagajärgi vaata kirjutuse lõpus.

Vahepeäl tiheneb vihmasadu niivõrd, et võistlusi korraks katkestakse, kuid viimaks ikkagi ägeda vihmaavinguga odaviske ja kepphüppe eelvõistlusi peetakse.

Odaviskes saavutavad: Klumberg (Tall. Kalev) 55.33 m., Redlich (Tall. Kalev) 47.48 m., Saat (Tartu Kalev) 46.14 m., Järlakas (Rakv. Kalev) 43.25 m., Teinburg (Pärnu Tervis) 41.27 m. ja Preismann (V. S. Sport) 41.17 m.

Kepphüppes näitab Ever (Tall. Kalev) 330 m., mis olude kohta väga häa tagajärg, Neumann (Ak. Sp.) ja Martin (Tartu Kalev) 3.10 m., ja Klumberg, Org (Tall. Kalev) ja Karuks (Virumaa Spordiring) 3 m.

Pääle lõunat

on vihmasadu niivõrd suur ja väli porine, et võistlusi otsustakse järgmiseks päevaks edasi lükata.

rekordi seadmisega, kuna väljamaal võisteldes mehed sagedasti nii kõrget saavutust näitavad.

1500 meetri jooks läks verevaeselt, sest et kaks paremat meest, Antson (Tartu Kalev) ja Erlich (Rakv. Kalev) puudusid. Võistlesid sõbralikult omavahel Villemson ja Veiss.

60 meetri jooksus saab sennine meister H. Pihlakas (Tall. Kalev) lüüa nobeda Tartu neuu käest, kes kohutavalt „metsik“ on.

200 m. jooksus on Pereversinil jällegi tuntav ülekaal, kuna parem Tartu sprinter Vaha värske kalevlase Ingermanni järel neljanda kohaga leppima peab.

Kepphüppes on hääd Ever ja Neumann, kuid Klumbergi rekord jäi puutumatuks.

Vasarheites on tagajärjed nõrgad, vast pääle võistlust õnnestub E. Klumbergil (V. S. Sport) vasarat üle rekordilipu heita.

Eesti esivõistlustelt kergejõustikus. 60 m. jooks naistele.
Paremal äärel võitja prl. Tippo, keskel (mustas) prl. Pihlak.

Kolmas päev,

Enne lõunat. Väli on veidi tahenenud. Tibab peenikest vihma. Paiguti siiski suured porilombid jooksuteel, ka hüppepaikadel.

100 meetri lõpujooksu võidab tuntava ülekaaluga Pereversin, olles 1½ meetrit järgmisest ees.

Kuulitõukes on tagajärjed enamasti nõrgemad, kui eelvõistluses, pääle Klumbergi, kes igasuguse ilmaga oma maksimumi saavutab.

Ka kõrgushüpe ei anna midagi uut, olgugi, et Klumbergi saavutus — 1.75 m. — häbemata halva hüppepaiga juures tähelepanemistväärne on. Ei õnnestu kunagi uue

Kolmikhüppe tee on ütlemtatu libe, nii, et tagajärjed üllatavalt nõrgad. Värske jõud on siin Noss (Tall. Kalev), kellest edaspidi midagi loota võib.

Päeva põnevamaks numbriks on 10.000 m. jooks, mis kõva vihma all lahti läheb. Tee on äärmiselt porine. Jalad vaovad sisse. Riputatakse saepuru pääle. Hakkab jällegi vedama Erlich. Näib vana lugu korduvat — Lossmann näib väsivat ja jääb maha. 5000 m. ümber aga muutuvad osad — Lossmann lisab hoogu juure, võtab Erlich kinni ja läheb mööda. Viimane tahab kaks korda jooksu pooleli jätta, kuid jookseb sõprade ergutuse pääle edasi. Lossmann aga vajub eest kaugel.

male. Sarnastes halbades tingimustes rekord! Häa ilmaga oleks aeg kindlasti minut parem olnud.

110 m. tõkkejooksu võidab kena ajaga noor mitmekülgne Neumann, kuna odaviskes energiline rakverelane Järlakas 50 mtr. heidab. Klumberg ütleb, et 58 mtr. ei ole talle palju.

400 m. tõkkejooksus on väike üllatus. Rekord! Näe, Veiss on õppinud ka tõkkeid jooksma ja päälegi üsna ladusalt.

Neljas päev.

Et kolmanda päeva pääle liig palju numbreid oli kuhjunud, peetakse viievõistlus neljandal päeval, esmaspäeval ära. Teistest märksa tugevamad olid siin Klumberg ja Ever, kuna kolmanda pääle ägedalt võisteldi, mille lõpuks Paide Tepp õnnelikult omandas.

100 m. jooks.

1. Pereversin (Tall. Kalev) 11,7 sek.
2. Saulmann (V. S. Sport) 11,9 sek.
3. Vaha (Tartu Kalev) 1/2 m. järel.
4. Jaanvaldt (V. S. Sport) 1/2 m. järel.
5. Ingermann (Tall. Kalev) 1 m. järel.
6. Sarv (Tall. Kalev) 1/2 m. järel.

200 m. jooks.

1. Pereversin (Tall. Kalev) 23,9 sek.
2. Saulmann (V. S. Sport) 24,1 sek.
3. Ingermann (Tall. Kalev) 24,6 sek.
4. Vaha (Tartu Kalev) 24,6 sek.
5. Jaanvaldt (V. S. Sport) 24,7 sek.
6. Küttim (V. S. Sport) 24,9 sek.

400 m. jooks.

1. Jaanvaldt (V. S. Sport) 53,8 sek.
2. Villemson (Tall. Kalev) 53,8 sek.
3. Huuk (Tall. Kalev).
4. Saulmann (V. S. Sport).
5. Allsok (Tall. Kalev).
6. Vaha (Tartu Kalev).

800 m. jooks.

1. Villemson (Tall. Kalev) 2 m, 01,7 sek.
2. Alsok (Tall. Kalev) 2. m. 02,7 sek.
3. Veiss (Tall. Kalev).
4. Jaanvaldt (V. S. Sport)
5. Huuk (Tall. Kalev).
6. Bäer (V. S. Sport).

1500 m. jooks.

1. Villemson (Tall. Kalev) 4 m. 19,6 sek.
- 2) Veiss (Tall. Kalev) 4 m. 20,8 sek.
- 3 Raba (V. S. Sport).
4. Gern (V. S. Sport).
5. Tiisfeldt (Tall. Kalev).
6. Gern (Tartu Kalev).

5000 m. jooks

1. Erlich (Rakv. Kalev) 16 m. 16,8 sek.
2. Lossmann (Tall. Kalev) 16 m. 41,7 sek.
3. Antson (Tartu Kalev).
4. Nuuter (Tall. Kalev).
5. Raba (V. S. Sport).
6. Osterode (V. S. Sport).

OÜ

„E * S * T * O“

TALLINNAS, PIKK T. 47.

✱

* SOOVITAB *

JALGPALLE, JALGPALLIKUMME, SAAPAIID, PUMPE, NÕELU, VÕIMLEMISE KINGE JA SANDAALE NING MUID SPORDIABINÕUSI JA RIISTE. TENNISE REKETID JA PALLID. REKETIDE PARANDUS.

✱

HINNAD MÕÖDUKAD.

10.000 m. jooks.

1. Lossmann (Tall. Kalev) 34 m. 34 sek. (rekord).
2. Erlich (Rakv. Kalev) 35 m. 10,3 sek.
3. Nuuter (Tall. Kalev) 35 m. 49,6 sek.
4. Sinkel (V. S. Sport).
5. Vunder (Tall. Kalev).
6. Haav (Tall. Kalev).

110 m. tõkkejooks.

1. Neumann (Ak. Sportkl.) 17,6 sek.
2. Sauemägi (V. S. Sport) 19,2 sek.
3. Pessa (Tall. Kalev) 19,9 sek.
4. Steinberg (Tartu Kalev) 20,2 sek.
5. Saat (Tartu Kalev) 21,2 sek.
6. Viin (T. Noors. Selts) — kukkus maha.

400 m. tõkkejooks.

1. Veiss (Tall. Kalev) 63,6 sek. (rekord).
2. Neumann (Ak. Sportkl.) 65,3 sek.
3. Saulmann (V. S. Sport) 70,1 sek.
4. Sauemägi (V. S. Sport) 70,6 sek.

60 m. naistele

1. Tippo (metsik) 8,8 sek.
2. Pihlak (Tall. Kalev) 9 sek.
3. Einstein (Narva Kalev).
4. Karlson (Tartu Kalev).
5. Rebane (Tartu Kalev).
6. Grünfeldt (Tartu Kalev).

Kaugushüpe.

1. Klumberg (Tall. Kalev) 6,75 m.
2. Ever (Tall. Kalev) 6,73 m.
3. Neumann (Ak. Sportkl.) 6,28 m.
4. Frese (V. S. Sport) 6,17 m.
5. Org (Tall. Kalev) 6,15 m.
6. Hiio (Tall. Kalev) 5,86 m.

Kõrguhüpe.

1. Klumberg (Tall. Kalev) 1.75 m.
2. Ever (Tall. Kalev) 1.70 m.
3. Steinberg (Tartu Kalev) 1.65 m.
4. Org (Tall. Kalev) 1.65 m.
5. Pessa (Tall. Kalev) 1.60 m.
6. Mihailoff (Tall. Kalev) 1.60 m.

Kõrphüpe.

1. Ever (Tall. Kalev) 3.40 m.
2. Neumann (Ak. Sportkl.) 3.30 m
3. Klumberg (Tall. Kalev) 3.30 m.
4. Martin (Tartu Kalev) 3.20 m.
5. Org (Tall. Kalev) 3.20 m.
6. Karuks (Virum. Sp. r.) 3.00 m.

Kettaheide.

1. Klumberg (Tall. Kalev) 40.01 m.
2. Tammer (Tall. Kalev) 37.78 m.
3. Freese (V. S. Sport) 36.33 m.
4. Pürn (Paide Maleva) 36.13,5 m.
5. Paal (V. S. Sport) 35.30 m.
6. Tepp (Paide Maleva) 32.56 m.

Odaviske.

1. Klumberg (Tall. Kalev) 55.33 m.
2. Järlakas (Rakv. Kalev) 50.33 m.
3. Saat (Tartu Kalev) 48.81 m.
4. Redlich (Tall. Kalev) 47.48 m.
5. Preismann (V. S. Sport) 42.86 m.
6. Teinburg (Pärnu Tervis) 42.15 m.

R. SAULMANN (V. S. „Sport“)
lühikese maade (100, 200, 400)
jooksude karika võitja.

F. JAANVALDT, (V. S. Sport)
Tuli tänava Eesti meistriks
400 m. jooksus.

Kolmikhüpe.

1. Klumberg (Tall. Kalev) 13.63 m.
2. Noss (Tall. Kalev) 13.07 m.
3. Ever (Tall. Kalev) 12.70 m.
4. Teder (Tall. Kalev) 12.35 m.
5. Karuks (Virum. Sp. r.) 12.00 m.
6. Saat (Tartu Kalev) 11.90 m.

Kuulitõuge.

1. Tammer (Tall. Kalev) 13.84 m.
2. Klumberg (Tall. Kalev) 13.28 m.
3. Tepp (Paide Maleva) 12.21 m.
4. Saat (Tartu Kalev) 11.45 m.
5. Lehtmets (Tall. Kalev) 11.40 m.
6. Ever (Tall. Kalev) 11.32 m.

Vasarheide.

1. E. Klumberg (V. S. Sport) 35.57,5 m. (38.05)
(rekord).
2. Tammer (Tall. Kalev) 32.01.
3. Kalkun (Tartu Kalev) 29.07 m.
4. Frese (V. S. Sport) 27.08 m.
5. Blumberg (Tartu Kalev) 25.75 m.

Raskusheide.

1. Tammer (Tallinna Kalev) 9.16 m.
2. Blumberg (Tartu Kalev) 7.88 m.
3. Freese (V. S. Sport) 7.08 m.
4. Kalkun (Tartu Kalev) 5.72 m.

Viievõistlus.

Järje №	Võistleja	Selts	Kaugushüpe		Odaviske		200 m.		Kettaheide		1500 m.		Kokku punkte
			taga-järg	punkte	taga-järg	punkte	taga-järg	punkte	taga-järg	punkte	taga-järg	punkte	
1	Järlakas	Rakv. Kalev	5.48	5	45.11	3	26.2	5	28.98	6	5.14	4	23
2	Paal	V. S. Sport	5.47	6	41.51	6	26.8	6	34.65	2	4.51	1	21
3	Tepp	Paide Mal.	5.72	3 ¹ / ₂	42.18	4	26.1	4	30.24	5	5.10,6	3	19 ¹ / ₂
4	Teinburg	Pärnu Tervis	5.72	3 ¹ / ₂	42.09	5	25.8	3	28.62	7	5.06,9	2	20 ¹ / ₂
5	Kärt	Paide Mal.	5.14	7	34.78	7	29.2	7	34.28	3	—	—	—
6	Klumberg	Tall. Kalev	6.63	1	55.01	1	25.5	2	38.91	1	5.26	5	10
7	Ever	"	6.37	2	45.22	2	25.—	1	33.62	4	5.31,8	6	15

Sportimiseks tarvisminevad

jalanõud

on saadaval

O. Kirusk'i kaupluses,

V. Karja täñ. 5, Tallinnas.

Otsekohe vabrikust
tellides saate Teile
spordiabinõud

kõige odavamini!

O. Y. Urheilutarpeita,
Helsinki.

Esitajad Eestis :

H-ra J. Willemson, Tallinnas, tel. 10-02 ja
A. Kukk, Helsingis.

Esivõistlused teistes Põhjamaa riikides.

SOOMES

Ilmad on olnud sama vihmased kui meil, ei ole aga tagajärgede päale niipalju mõjunud, sest et väli sääli märksa kõvem on. Tagajärjed olid:

100 m.: 1) Härö 10.9; 2) Drisin 1¹/₂ m. järel; 3) Halme 3¹/₂ m. järel.

200 m.: 1) Drisin 22.5 (rekord); 2) Härö 20 sm. järel; 3) Halme 3.30 m. järel.

400 m.: 1) Vilén 51; 2) Neittamo 52.4; Åström 40 sm. järel.

800 m.: 1) Vilén 1.57,5; 2) Järvelä 1.57,7; 3) Tala 1.59,9.

1500 m.: 1) Nurmi 4.01,9; Tala 4.03,5; 3) Järvelä 4.04,6.

5000 m.: 1) Rastas 15.20,8; 2) Sipilä 15.23,5; 3) Seppälä 15.30,3.

10.000 m.: 1) Rastas 32.11,5; Sipilä 32.15.

110 m. tõkkeid: 1) Vilén 16,2; 2) Vickholm 2 m. järel; 2) Järvinen 5 m. järel.

400 m. tõkkeid: 1) Bengtström 58,8; 2) Vickholm 2 m. järel; 3) Jukola 62,0.

Kaugushüpe: 1) Lehtonen 6.91; 2) Tuulos 6.74; Gädä 6.60.

Kõrgushüpe: 1) Gerasimovitsch 1.75; 2) Kraemer 1.75; 3) Tuulos 1.75

Kepphüpe: 1) Helander 3.40; 2) Ruoho 3.30; 3) Vanonen 3.30.

Kolmikhüpe: 1) Tuulos 14.71; 2) Nylund 13.87; 3) Peräjistö 13.79.

Kuul: 1) Pörhölä 14.07; 2) Torpo 13.59; 3) Niittymaa 13.01.

Kuul kokku: 1) Pörhölä 25.52; 2) Niittymaa 24.78; 3) Torpo 24.39.

Ketas: 1) Niittymaa 43.20; 2) Pörhölä 38.03; 3) Gerasimovitsch 36.87.

Ketas kokku: Niittymaa 79.24; 2) Pörhölä 68.49; 3) Malmivirta 66.45.

Oda: 1) Johansson 59.91; Myyrä 57.47; 3) Ekquist 56.45.

Oda kokku: 1) Johansson 105.40; Ekquist 102.40; 3) Lehtonen 100.24.

Vasar: 1) Eriksson 47.00; 2) Pörhölä 43.70; 3) Pettersson 42.75.

Raskus: 1) Pettersson 9.40; 2) Pörhölä 9.32; 3) Eriksson 8.80.

Põhjamaade paremad tagajärjed esivõistlustel.

Spordiala	Rootsi	Norra	Daani	Soome
100 m.	Engdahl 11.0	Guldaker 10.9	Brock 11.0	Häro 10.9
200 "	Engdahl 21.8 (rek.)	Hansen 22.4	Brock 22.7	Drisin 22.5 (rekord)
400 "	Engdahl 49.7	Hansen 51.8	Brock 50.7	Vilén 51.0
800 "	Hultin 2.01,1	Brusgaard 1.58,6	Hojer 2.00,5	Vilén 1.57,5
1500 "	Vide 4.03,5	Andersen 4.06	Ebert 4.07,2	Nurmi 4.01,9
5000 "	Backmann 15.09,9	Andersen 15.53,7	Kaldal 15.47,4	Rastas 15.20,8
10.000 "	Backmann 32.27,5	—	Bram 33.38	Rastas 32.11,5
110 tük.	Christiernsson 15.8	Larsen 16.6	Thorsen 16.4	Vilén 16.2
400 "	Christiernsson 56,6	—	—	Bengström 58.8
Kaugus	Abrahamsson 7,02	Hansen 6.99	Bryggmann 6.71	Lehtonen 6.91
Kõrgus	Jogenburg 1.85	Hansen 1.84	Mogensen 1.78	Gerasimovits 1.75
Kepp	Rydberg 3.80	Hoff 4.02 (rekord)	Jorgensen 3.75	Helander 3.40
Kolmik	Jansson 14.45	Hoff 14.38	Bryggmann 13.68	Tuulos 14.71
Kuul (kokku)	Jansson 26.86	Olsen 23.05	Johansen 22.69	Pörhölä 25.52
Ketas "	Zallhagen 80.31	Trandem 69.89	Jensen 72.89	Niitymaa 79.24
Oda "	Blomquist 111.12	Thorp 99.36	Olesen 89.42	Johansson 105.40
Vasar	Lind 47.67	Halversen 39.77	Hagemeister 42.36	Eriksson 47.00
Raskus	Lind 11.44 (rekord)	—	—	Pettersson 9.40

Tähepanemiseväärt on Hoffi kepphüpe, mis ju ilmarekordi lähedale küünib.

Väikene veste.

Ja lugu on nii, et täna on meil alles poolsada spordiseltsi, see arv kasvab aga mitte päevadega vaid tundidega, ja kui siis meie riigikogu hoone valmis saab ja sisse õnnistatakse, on neid juba nii palju ja sportlasi nii paksult, et otse karjv ülekohus oleks, kui 60 protsenti sellest kogust sportismi parteisse ei lööks. Sportismi partei — see ei ole mitte utopia. Ma mäletan, et kui meie maal esimesed sotsialistid ja sellega ühes üleüldse parteid tekkisid, siis esialgul see kaunis pääd-murdev küsimus oli: inimene elas kõik oma elu kuni sinna maani ja ei kuulunud kusagile parteisse, ainult linna pirukas kohustas erakondlikkusele; mis parteid oli aga tarvis lihtsal wanderbürgeril. Ja äkitselt, nagu väik selgest taevast tekkisid parteid ning jutlustajad, kes vahutava suuga küsisid: „Kuhu erakonda Teie kuulute?“ — „Ei kusagile, ja üleüldse ei tunne tarvidust kusagile kuuluda.“ — „Jumalukene, aga see on võimata, see on sama mis igapäevane leib. Ilma selleta ei saa eladagi!“ Ja siin selgus äkitselt, et sa üldse elanud ei olegi ja söönud ei ole, et sa oled puhas null ja nichts ning et sul kiiresti ennast toitma tuleb hakata õige viljaga, mis inimesest alles isiku teeb, kellel tuul mitte jalge vahelt läbi ei puhu. Nüüd on see hoog juba suuresti taltunud

ja parteirüü on võtnud mõne mehe juures niisuguse imeliku värvingu, mida ajahammas ühes tuule ja päikesega iga loomutruu materia juures korda saadab. (Ei ole ilmas midagi üliloomulikku, see on ainult suurte meeste mõtetes — jällegi iseloomulik, sest ka ülikond, mis väljastpoolt arusaamatu värvingu on omandanud, hoiab seest poolt oma noorusliku värskuse alal). Kuid kui üks vanaks jääb, siis võetakse uus, see on juba meie esiisa Adamast saadik nii, isegi ujumise ülikondadeni ulatab see maksvus. Ja kui nüüd uuest sisukast ning verdpuhastavast erakonnast — sest erakondadeni viib see välja — rääkida, siis miks mitte sportismist, sest vähe on niisuguseid individualiste ühistegevuslisel XX aastasajal, kes ütleksid: „Mina olen ise oma ette partei“.

Tõsi küll seni võib arvata, et see uus partei tuleb midagi sotsialismi taolist, vähemalt tekib alati sotsialism, kui muud parteid ära kaovad, sest üksainus partei on üksainus kari ja see oleks maapäälne paradiis. Kuid teisest küljest vaadates on ta siiski üks väga soliid ja tasakaaluline nähtus, sest tema suund ei tule igatahes mitte ainult ilmavaate loomisele vaid õieti just ilmakorra. Pahempoolse erakonna iseloom on aga niisugune, mis enam ilma-vaatetest lugu peab ja sellega juba lepib;

tegelik ilmakord on talle teinekord kaunis kõrvaline asi. Kui nüüd aga veel teisest küljest vaadata, siis ei ole see jällegi ka mitte parempoolsus, sest sport oma tegeliku iseloomu juures tunnistab vaimu ja keha tasakaalu. Parempoolsusel on aga see lugu harilikult ja enamuses nii kujunenud, et vana patune Adam, see „piskene, pehme ja ümarik“ suures ülekaalus on ja kohutava kiirusega vaekaussi alla hakkab kiskuma.

Nii on siis selge, sportism kui ilmakord, kui erakond on keskerakond ja säält kuldselt keskteelt oleks temal suurepäraline võimalus ennast mõlema ääre poole edas, töötada, võttes ühelt poolt, mis sellel on, ja jagades teisele poolele, kellel seda ei ole, ning vastupidi: normeerides ühe suurepäralise tõu selge päälise ning tugeva lihakselise. See on üks väga suurepäraline idee, millel kindel tulevik peab olema. Pagan võtaks, et sellel veel küllalt agitatore pole.

Kuid just see tegelik külg sportismis, tekitab raskusi, mis korraga võidetavad ei ole. Jäägu rekordide küsimus nüüd üsna tahaplaanile, sest terve rahvas ei või igamees rekordi omanik ollagi, selleks ei jätkuks spordi mooduseid. Üks loomulikumatest nõuetest sportismis oleks aga riidestamise lihtsustamine sportlise vormini. Sest mõeldagu, mis on riie, üks praegune moodne ülikond. Naisterahvastel suurim silmapettus, meesterahvastel aga teadvuseta maitsetus. Vaadatagu kahe aasta pärast oma ülesvõtet terves pikkuses, teie häbeneksite endid välja, kui midagi seesugust omale veel selga usaldaksite panna. Vaatame seda küsimust filosoofilis-bioloogiliselt seisukohalt: meie esiisad (kui usuõpetust mitte arvesse võtta) olid karvased ja nad oleksid karvasteks jäänudki, kui nad mitte ahvi (ei taha seega ütelda et nad ahvid olid) kombel edevad poleks olnud. Ennast riidestades võõrutasid nad loomuliku ülikonna. Milleni see viib. Teada on, et maakera jahtub ja et järjest külmemaks läheb. Tuleb ikka rohkem selga ajada.

See läheks lõpuks kohutava määrani, kus inimesel enam sugugi hää ei ole olla, selle rõhuva koorma all. Poleks aga olnud seda halba rumalust, oleks inimene oma vastupidavuses alatasa kohanenud temperatuuri langemisele ja tal ei varitseks see riidevirmade hädaoht tulevikus. Nägu, see

kõige olulisem inimeses on ju ometigi suutnud kohaneda välisõhustikule. Sellepärast on inimsoo tuleviku pärast tarvis, võib olla, et on isegi viimane aeg pöörduda tagasi selle sportistlike idee juure. Annab Jumal, ehk kasvab meile veel karv selga tagasi.

Ja kui palju võidame sellega puht esteetilises mõttes. Senine keha on pääaegu juba niisuguseks muutunudki, et ta ilma riideta kusagile ei kõlba. Ei hoolitseta enam loomuliku ilu vaid relatiivse ilu eest; kõik muutub hooga relatiivsusesse, nii et isegi teadus lõpuks kõik relatiivseks tahab tunnistada. Relatiivne tähendab aga fiktiivne, hääärne, ja see on juba suurim rumalus. Seepärast oleks hädatarviline, et isegi Einstein oma koormast, mida ta pääajus kannab, jalgade kasuks natukene kergendatud saaks. Ja issand jumal seda samast Einsteini tema suure pääga, missugused maitsetud, täitsa reaalsed vormid on tema kehal. On väga tõenäolik, et ta ühtegi korda oma keha pääle mõtelnud pole. Ja seda teevad vaevalt, mitte ükski teadusemehed, vaid ka esteetidki.

Niisugused suured ülesanded on sportismil muu seas; neid võib aga veel palju enamgi olla: nii näituseks on veel täitsa puudutamata jäetud riigikorra vormid, kus põhiprintsiip see oleks, et mitte üks plaane välja ei hauduks ja teine neid vassi ei püüaks ajada, vaid tegeliku tasakaalu mann igaüks ka seda teostaks, inis ta välja mõtelnud on j.n.e. See on parem õpetus, mida XX aastasada tekitada võib. Ja see ei tähenda midagi, et esimesed hääled tema kasuks veste näol ette tuuakse, sest nii palju suuri ideid on naljaga pääle alganud. Päälegi, kui ma selle kirjutuse pääalkirjaks oleks tarvitanud „Väikese veste“ asemel mõne teise pääalkirja, näit. „Meie tuleviku probleemid“, poleks vist keegi, ma loodan, seda naljaks pidama hakanud; ega ta seda ei olegi, sest siin pole ju ainustki naeruväärist mõtet.

Ja „Spordileht“ — tema saab siis selle kolossaalse voolu ihuleheks ning päähääle-kandjaks ja võib muretult tagasi vaadata oma mineviku pääle, milles mitte kõik ei ole olnud roosiline (vaata kirj. selles lehes „S. L. As. kog. koosol.“ seda repliiki, milles jutt on „Eesti Spordilehest“).

A. K--s.

Kodumaalt.

E. S. S. „KALEVI“ OMAVAHELISED ÜJUMISVÕISTLUSED

is. Sepp'a poolt annetud rändava karika
pääle 9, 10 ja 11 aug. s. a. Pirital.

Is. Otto Sepp'a poolt annetati E. S. S. „Kalev'ile“ hõbe karikas väljamängimiseks seltsi omavahelistel ujumisvõistlustel. Võitja pidi karikat kaitsma kas järgimööda ehk vaheldustega kolm aastat. Võistluskava, mis kolme päeva pääle ära jaotatud, sisaldab endas 6 punkti: 1) 50 m. vabaujumine, 2) 300 m. vabaujumine, 3) 1000 m. vabaujumine, 4) 100 m. rinnuli ujumine, 5) 100 m. seljali ujumine ja 6) neli hüpet, kuni 10 meetri kõrguselt.

Esimest korda peeti tähendud karika võistlusi 9—11 aug. s. a. 9 aug. 1000 m. ujumine. Ülesandnud on 11 osavõtjat, neist puuduvad 2. 1000 m. ujumise lõpetavad 8 võistlejat — üks on varem tagasi pööranud. Esimesena jõuab pärale noor lühikesemaa ujuja Ev. Ernesaks, võrdlemisi hää ajaga 19.40,2 sek., kes kõik aeg crawl'i stiilis ujus, 2) Pärtelson ja 3) V. Ernesaks.

Järgmisel päeval jätkavad võistlusi ainult 7 osavõtjat. 50 m. vaba- ja 100 m. rinnuli ujumine. Alguses 50 m. Konkureerivad venn. Ernesaks'id, kus juures esimesele kohale tuleb Vold. Ernesaks, ajaga 40,5 sek. 2) E. Ernesaks ja 3) B. Pärtelson; ajad kõigil viletsad, vist eelmise päeva 1000 m. ujumise põhjuseks. Järgneb 100 m. rinnuli. Oodetakse uut Eesti rekordi, sest võistlejate hulgas leidub paremaid rinnuli ujujaid. Esimesena lõpetab B. Pärtelson, ajaga 1.35,7 sek. (rekordist 0,2 sek. halvem). 2) V. Ernesaks ja 3) Truu. Teine võistluspäev lõpeb ärevusega: ühepalju punkte (15 pnk.) V. Ernesaks'il ja B. Pärtelson'il, kuna Ev. Ernesaks juba ühe punkti nendest maha on jäänud. Võitja üle vaieldakse, kuna suurem hulk arvab võitma V. Ernesaks'i, sest seljali ujumises tuntakse viimast kui endist paremat.

Algavad kolmanda päeva võistlused 100 m. seljali ujumisega. Esimestena ujuvad jällegi venn. Ernesaks'id, kus juures V. Ernesaks lõpetab ajaga 1.55,9 mis rekordile (1.54,2 Adamson) õige lähedal. Üldine on arvamine — Vold. Ernesaks võidab. Kuid juhtub üllatus. Järgmises paaris lõpetab Pärtelson 10 meetert Michelsonist ees ajaga 1.50,8 (uus Eesti rekord). 1) Pärtelson. 2) Vold. Ernesaks. 3) Michel-

son. 300 meetert vabalt ujuvad jällegi koos venn. Ernesaksad, mispärest Vold. Ernesaksale hää aega oodetakse, sest võistleb parema 300 m. ujujaga. Pärtelson ujub Kauler'iga, kes ennem hüpaja kui ujuja, kuid siiski lõpetab hästi 50 m. viimasest ees olles, ajaga 5.40,8. Tähendus ujumises tuli esimeseks Ev. Ernesaks, ajaga 5.23,1. 2) Pärtelson ja 3) Vold. Ernesaks (vahe ajas 2,5 sek.). Juba Pärtelson 2 punkti Vold. Ernesaks'ist ees ja kellegil ei ole enam kahtlust esimese võidu pääle.

„Balti Spordi- ja Võimlemisriistade vabrik Tartus.

Kontor ja ladu Aurulaeva ja Lodja tänava
nurgal № 1. (Laevasadamas)
SOOVITAB ODAVATE HINDADEGA:

SUVESPORDI ABINÕUSID:

jalgpalle, käsipalle, jalgpalli saapaid, jooksukingi, tenniskingi, tennis- ja käsipalli võrkusid, kettaid, odasid, viskevasaraid ja -raskusi. Tõukekuule, bambusest hüppekeppisid, krokett mängu, laste vankrid ja jalgrattaid, laste kiigesid, poksamise kingaid, palle j. n. e.

TALISPORDI ABINÕUSID:

suuske, kelke, suusk-kelke, suusasapaid, hockey keppe, j. n. e.

VEHKLEMISE ABINÕUSID:

rapiire, espadroone, florette, traat-maskesid, rinnakaitseid, kindaid j. n. e.

VÕIMLEMISE ABINÕUSID:

hobuseid, kitsi, rekke, roobaspuid, redelid, Rootsi seinu ja pinke, laenööre rõngaste ja trapeetsidega j. n. e.

Täielik võimlemise saalide sisseseadmine uema aja nõuete järele. Eelarved ja plaanid saadetakse soovi pääle.

Esitaja Tallinnas D/Ü „ESTO“ Pikk tän. № 47.

Algavad hüpped. Osa võtab ka parem hüpaja A. Lobjakas, kes aga kõiki hüpeid läbi ei tee ja teisele kohale kukub. Esimene Kauler. Üleüldiselt olid hüpped enam naljatamine kui võistlus, sest võistlejat hulgas leidis ainult üks parem hüpaja — teised kõik ujujad. Ükski parem ujuja ei tohi hüpata, sest hüpamisega läheb keha liig külmaks, mis halvasti mõjub hää ujuja pääle ja hüpaja ei saa ujuda.

Sellega võidab esimest korda karika B. Pärtelson 29 punktiga.

Üldised tagajärjed olid:

Osavõtjad	1000 m. vabalt		100 m. rinnuli		100 m. seljali		300 m. vabalt		50 m. vabalt		Hüpped		Kogu punktide arv
	Reg	Koht	Reg	Koht	Reg	Koht	Reg	Koht	Reg	Koht	Punkt	Koht	
Ernesaks, Ev.	19 40,2	I	1 46	IV	2 10,1	IV	5 23,1	I	40,8	II	27,8	V	25
Ernesaks, Vold.	20 46,4	III	1 38,4	II	1 55,9	II	5 43,3	III	40,5	I	35,4	III	28
Kauler	2 39,1	VI	1 56,8	V	2 16,2	V	6 48,9	VI	45,6	V-VI	56,8	I	13,5
Rerberg	27 00,4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lobjakas	26 27	—	2 06,1	—	2 24,5	—	7 14,8	—	55,4	—	50,8	II	5
Michelson	24 15,9	V	2 01,7	VI	2 03,4	III	6 47,2	V	45,6	V-VI	8,8	—	10,5
Pärtelson	20 32,2	II	1 35,7	I	1 50,8	I	5 40,8	II	43,5	III	33,8	IV	29
Truu	21 08	IV	1 44,8	III	2 17,7	VI	5 58,7	IV	44,8	IV	15,8	VI	15

Oleks soovitav, et tuleval aastal kui ka edespidi need võistlused korraldataks rohkem keset suve — kui vesi ja ilmad soojemad — ja et üks võistluste päev pühapäeval oleks, kus rohkemal hulgal asjast huvituil saaks võimalus antud võistlusi päält vaadata.

J. L.

VIRU MAAKONNA ESIVÕISTLUSED KERGEJÕUSTIKUS.

7 uut maakonna rekordi.

Rakvere S. S. Kalev'i korraldusel said 29 ja 30 juulil Rakveres Virumaakonna

esivõistlused kergejõustikus ärapeetud. Osa võtsid Narva „Võitleja“ ja „Kalev“, Rakvere „Virusporring“ ja „Kalev“ — kokku 30 sportlasega. Esimesel võistluspäeval kena ilm andis häid tagajärgi, teisel päeval suur vihm tegi jooksutee libedaks, mis ka tuntavalt tagajärgede päale mõjus. Hääd aega näitas Ehrlich 1609 ja 3000 mtr., kellest tulevikus üks parematest pikamaa jooksja väljakujuneb. Hääd aega näitas Einstein 60 mt. naestele eeljooksus 8,3, missugust aega Eestis seni keegi näidanud ei ole.

Võimlemise ja spordi abinõud
iseäranis koolidele

— Saadaval ladust: —

Trikood üksikult ja meeskondadele, jalgpalle ja gummisid, jalgpalli saapaid, odasid, kettaid, kuulisid, naelkingu, tennis rekete ja palle, auhindu ja spordi kujusid, spordi raamatuid (Sport-Literatur) ja kõiksugu teisi spordi ning võimlemise abinõusid.

Tellimise peale kõik riistad.

V. Resev-Resel
Toompuiestee 19, Tallinn.

Tehnilised tagajärjed järgmised:

100 m. jooks: 1) Must (NK) 12. 2) Ütt (NK) 12,3. 3) Siil (RK) 1 mtr. taga.
400 m. jooks: 1) Siil (RK) 59,2. 2) Ütt (NK) 61,2. 3) Kuiva (NK) 61,2.
60 m. jooks naistele: 1) Einstein (NK) 9,4. 2) Kubjas A. (NV) 9,7. 3) Kubjas L. (NV) 1/2 m. taga.

300 m. jooks: 1) Järlakas (RK) 43,3. 2) Siil (RK) 43,4. 3) Kivistik (NK) 45.

Must (NK) jooksis rekordi parandamiseks üksinda ajaga 42,9 uue Viru rekordi.

1609 m. jooks: 1) Ehrlich (RK) 4:46,5 (Viru rekord). 2) Vebermann (RK) 5:27,8. 3) Sibul (NV) 15 mt. taga.

3000 m. jooks: 1) Ehrlich (RK) 9:50,5 (Viru rekord). 2) Sibul (NV) 10:50,4.

110 m. tõkkejooks: 1) Ütt (NK) 20,8 (Viru rekord). 2) Orav (RK) 21,8. 3) Kivistik (NK) 1/2 m. taga.

Kaugushüpe hooga: 1) Karuks (VS) 5,91 (Viru rekord). 2) Ütt (NK) 5,65. 3) Must (NK) 5,41.

Kaugushüpe hooga naistele: 1) Einstein (NK) 4,35 (Viru rekord). 2) Kubjas L. (NV) 3,95. 3) Kubjas M. (NV) 3,91.

Kaugushüpe hoota: 1) Karuks (VS) 2,75. 2) Orav (RK) 2,73. 3) Nuude (VS) 2,71.

Ketas: 1) Firk (VS) 31. 2) Steinberg (RK) 30,40. 3) Järlakas (RK) 30,35.

*

JALGPALL RAKVERES.

6 augustil oli jalgpalli võistlus Rakvere „Viru Sportring'i“ ja Narva Kalevi A meeskondade vahel. Mäng lõppes „Kalevi“ kasuks 9:1 (3:1).

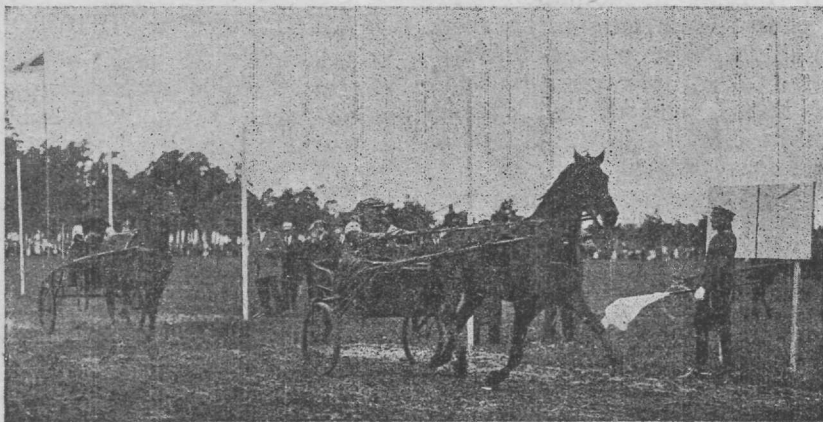
*

VIRUMAAKONNA ESIVÕISTLUSED
LAWN-TENNISES.

Võitjateks tulid:

Üksikmäng meestele:

1) Pappmehl (Jõesuu Kalevala) } 4:6, 6:4, 8:6,
2) Strobel „ } 6:1.

Ratsavõistlus Haapsalus. 1200 m. traavivõistlus.

Võitja J. Venter; musta täku „Jassiga“ 10 a. Orlovi traavel 2 m. 34 1/3 sk.
II N. Nesterov; kõrb täkk „Atjen-Matjen“ 13 a. — 2 m. 35 sk.

Foto Rambach.

Kõrgushüpe hooga naistele: 1) Kubjas L. (NV) 1,13. 2) Kubjas M. (NV) 1,13. 3) Einstein (NK) 1,10.

Kolmikhüpe hooga: 1) Karuks (VS) 12,49. 2) Ütt (NK) 11,69. 3) Kuiva (NV) 11,14.

Kuul: 1) Karuks (VS) 10,57. 2) Steinberg (RK) 10,55. 3) Toim (NV) 9,88.

Oda: 1) Järlakas (RK) 49,08 (Viru rekord). 2) Speek (NK) 42,69. 3) Karuks (VS) 41.

Kõrgushüpe hoota: 1) Nuude (VS) 1,25. 2) Karuks (VS) 1,20. 3) Orav (RK) 1,15.

Teivashüpe: 1) Karuks (VS) 2,73.

Kaksimäng meestele:

1) Hoffmann-Tannberg (Narva Kal.) } 6:1, 1:6,
2) Pappmehl-Strobel (J. K.) } 6:3.

Üksikmäng naistele:

1) Shipai (J. K.) } 6:1, 6:1;
2) Drostova (N. K.) }

Kaksimäng naistele:

1) Shipai-Lange (J. K.) } 6:4, 6:1.
2) Otteus I-Nelus (N. K.) }

Sega mäng:

1) Shipai-Strobel (J. K.) } 6:4, 6:4.
2) Nelus-Hoffmann (N. K.) }

A. L.

*

AERUTUS VÕISTLUSI

peeti 20. skp. Akadeemilise Spordi Klubi ja Aeruklubi vahel Tartus Aeru-Klubi korraldusel õppepaatidel algajatele (40 sõudjat) 2000 m. ja poolkiirsõidu paadil (2 sõudjat) 1500 m. junioridele.

Õppepaat 4 sõudjale 2000 mt. Aeru-Klubi, tüüri K. Tark 8,5,2. Akadeemiline Spordiklub, tüüri J. Karlson, 8,8,2.

Poolkiirsõidupaat 2 sõudjale 1500 m.

Aeru-Klubi, tüüri K. Berg — 7,7,2; Akadeemiline Spordiklub, tüüri A. Pedajas 7,12.

Aeru-Klubi, kes senini Tartus võitjana püsinud, tuli võitjaks ka seekord, kuid nagu pärastistest Aeru-Klubi omavahelistest võistlustest selgus, leiab ta Akadeemilises Spordiklubis tõsise vastase. Siin ajad: Aeru-Klubi I. komando õppepaadil 4 sõudjale 2000 m 8.10,2; II. komando 8.11. Pääle selle peab silmas pidama ka seda, et Aeru-Klubil juba 47 a olemasolu on ja teatavad võtted ning, mis pääsasi, hääd treenerid on, kuna Akadeemiline Spordiklubi alles esimest korda võistles ja paadid ka 3 a. tagasi muretseti H. P

*

TARTU MAAKONNA ESIVÕISTLUSED
JALGPALLIS.

Kalev—Noorsoo selts 2:1 esimese kasuks.

Mäng algas kasarmu platsil laup. 26 kell 1/47 vahekohtuniku Jolli vile järele. Kohe surusid kalevlased palli noorsooseltsi värava alla, kust ta aga kohe tagasi tuuakse ja Kalevi poolele viiakse. Nii vaheldades lüüakse paarikümme minuti järele värav Noorsoole, mis värava parempoolsest alumisest nurgast sisse lendas.

Teisel poolajal tungisid noorsoolased tugevasti päale. Iseäranis agar oli selles vasak sisemine tormaja, kes tihti läbimurdeid tegi — kuid hää väravavahi tõttu jäid katsed tagajärjetaks. Poolaja keskel tuleb trahvilöök Noorsoo väravasse, mis ka väravanurgast sisse veereb. Pall viiakse kohe jälle Kalevi värava alla, kust mõne minuti pärast trahvilöök väravasse toimetatakse. See jääb ka ainsaks väravaks — ägedate pingutuste päale vaatamata. Iseäranis nõrk oli noorsoo seltsi väravavaht, kes mõlemad löödud väravad kinni oleks pidanud püüdma.

Kalev — Akadeemiline Klub 0:2 (0:1).

Mäng oli siin ägedam. Silmapaistev ülekaal oli Akad. Klubil. Pall seisis mõle-

mil poolajal enamasti Kalevi värava all. Kaitsjatest oli Kalevil hää vasakpoolne — Saat — kes ka Kalevi suuremast kaotusest päästis. Sellevastu oli kesktormaja Mägi nõrk. Esimene Kaleville antud värav oli hästi sihitud — põigiti värava ristpuu alt, mis esimesel poolajal ainukeseks jäi

Teisel poolajal oli Kalevil mitu kriitilist momenti värava all. Näit. kukus väravavahil pall sülest maha ja veeres väravasse. Viimasel momendil sai väravavaht tema jalaga minema lüüa. Teine värav löödi värava alumisesse vasakusse nurka, kust ta väravavahi käte vahelt läbi lipsas. Mäng lõppes tagajärjega 2:0 Akadeemilise Klubi kasuks. Poolajad 1:0, 1:0. Sellega tuli Tartu maakonna meistriks Akadeemiline Klub.

—tsin—

*

PÄRNUMAA RAHVAHARIDUSE SELTS

korraldas 19., 20. ja 21 aug. kergejõustiku võistlused, mille sissetulekuga loodeti katta sama seltsi poolt korraldatavate spordikursuste kulud. Kuid vihmane ilm peletas kahjuks päältvaatajad tagasi.

Võistlused algasid tavaliste sisseõnnistustega — 100 meetri eeljooksudega, milledest lõpujooksu pääsesid Hendrikson, Meimer, Teearu, Sauga, Kosk ja Schvalbe. Lõpujooksus kujunes järgmine vahekord:

1) Hendrikson 12,5 sek. 2) Meimer 2 m. taga. 3) Teearu.

Kaugushüpe hooga: 1) Hendrikson 5,48 m. 2) Meimer 5,32 m. 3) Soovik 5,15 m.

Kuulitõuge: 1) Teearu 9,58 m. 2) Meimer 9,52 m. 3) Tamm 9,20 m.

Nõrgad tagajärjed kuulitõukes on osalt sellest tingitud, et kuul oli normaalkuulist natuke raskem.

Kõrgushüpe hooga: 1) Meimer 1,49 m. 2) Arnemann 1,44 m. 3) Sauga 1,42 m.

Kettaheitmine: 1) Teearu 31,20 m. uus Pärnumaa rekord. 2) Meimer 28,40 m. 3) Arnemann 27,65 m.

Kolmikhüpe hooga: 1) Meimer 11,25 m. 2) Hendrikson 10,90 m. 3) Sauga 10,83 m.

Odaviskamine: 1) Hendrikson 47,08 m. 2) Kõvamees 45,00 m. 3) Brock 40,10 m.

Odaviskamises ei või kahjuks Hendriksoni tagajärge uueks Pärnumaa rekordiks lugeda, sest oda oli 60 grammi normaalodast kergem.

1500 m. jooks: 1) Orlov 4:41,2 sek. uus Pärnumaa rekord. 2) Sinikas rinnajagu taga. 3) Arnemann rinnajagu taga.

Teivashüpe: 1) Sauga 2,65 m. 2) Arne-
mann 2:63,5 m. (2,67 m.) 3) Kõvamees
2:63,5 m.

200 m. jooks viievõistlejaile: 1) Meimer
26,8 sek. 2) Teearu 28 sek. 3) Arnemann.

3000 m. jooks: 1) Orlov 10:29,1 sek.
2) Sinikas 10:30,5 sek. 3) Arnemann 5
m. järel.

Teatejooks 4×200 m.: „Tervis“ 1:51,2 s.
Pidid võistleva 6 kommandot, kuid teised
kommandod, pääle „Tervise“, ei ilmunud.

60 m. noortele: 1) Jürvetson E. 7,9 s.
2) Siitam. 3) Nõmm.

Kaugushüpe noortele: 1) Jürvetson, E.
4,96 m. 2) Siitam 4,64 m. 3) Hendrikson
4,02 m.

SPORDIST PÄRNUMAAL.

Viimasil aastail on ellu tõusend nii
mitmedki vanad spordi seltsid, mis olid
sunnitud sõjalgul tegevust lõpetama.
Ellu on kutsutud ka terve rida uusi spordi
seltse, mis täis nooruse jõudu on näida-
nud omi võimisi ja tahtejõu pingutusi.
Muu seas on ka ellu tõusnud Vändra ja
Tori spordiseltsid, mis juba enne sõda olid
tegevuses. Mineval aastal asusid nime-
tatud spordi seltsid uue hooga tegevusse.
Iseäranis vahva on olnud Vändra spordi-
selts „Tervis“, korraldades kõigist raskus-
test hoolimata oma ja teiste spordiseltside
vahelisi võistlusi ja spordi pidusid. Kuid
ka Tori spordiselts „Kalev“ ei ole maga-
nud. Seltsis leidub nii mõnigi tubli sport-

Ratsavõistlused Haapsalus.

Võitja galopp'is, al.-polkownik
Luik — täkk „Barbarjan“ 6 a.
vana — 2 m. 2 sek.

Foto Rambach.

Kettaheitmine noortele: 1) Jürvetson, E.
26,90 m. 2) Nõmm 24,29 m. 3) Jürvet-
son, A. 23,13 m.

Kuulitõuge noortele: 1) Jürvetson, E.
11,70 m. 2) Nõmm 9,70 m. 3) Siitam
9,65 m.

Odaviskamine noortele: 1) Jürvetson,
E. 37,33 m. 2) Jürvetson, A. 35,05 m.
3) Siitam 29,47 m.

60 m. naistele: 1) Kukk 8,8 sek. 2)
Jürs. 3) Erikson.

Kaugushüpe naistele: 1) Kukk 4,05 m.
2) Jürs 3,51 m.

Viievõistluse võitis Meimer.

—ng—

lane, kes võistluses isegi Vändra omad
üle lööks. Seltsid töötavad registreeritud
põhikirjade järele ja võtavad osa maakonna
esivõistlustest

Tublidade spordi seltsidele jääb ainult
tublidust ja jõudu soovida!

Alustesse, (Vana-Vändra vald) on tänavu
asutatud spordiring. Spordiring töötab
ilma põhikirjata ja harrastab pääasjalikult
jalgpalli. Olemas on hää spordi plats ja
hääd spordi olud. Ei puudu ka suur osa-
võtjate arv. Soovida jääks ainult, et spordi-
ring muudaks end registreeritud põhikirja
järele töötavaks suuremaks Spordiseltsiks.

Kajak

*

*

Soomlased Soome-Eesti maadevõistlusest

Soomlased saavutanud oodatud ja möödapääsematu võidu eestlaste üle,
Tagajärg 10—2.

„Suomen Urheilulehti.“

Nagu teada, on Soome jalgpalliajalukku käesoleval aastal märgitud vastumeelseid sündmusi. Maadevõistluste nimestik on mustunud sama võrra kui eelmisel aastal hiilganud. Kas kaotab Soome kolmandagi maadevõistluse 1922 aastal? See oli läinud reedel vastust ootav küsimus. Nii-sugune meeleolu valitses jalgpalliväljal. Saab näha kas suudavad sinivalged (soomlased) seekord. Saab näha kuidas poisid mängivad, lausuvad asjatundjad ja meeskonna parempoolne kaitsja Englund ähvardas riietamishoones jalgpallimängimist hoopis jätta, kui lüüa saavad. Soomlased võtsid mängu oma hoolde mõne kogemiskatse järel. Tugevnesid mängu ja võiduga ning olid selle järel enesega rahul. Eesti liidumeeskonna mängust saab selge käsituse nende nüüdsest mängutasapinnast. See on häää, kuid ei midagi erilist. Nad liiguvad väljal endisest nobedamini ja mänguoskus on teinud tähelepanemisväärte edusamme. Söödud tehti üldiselt nobe-

dalt ja esinemine gentlemanlik. Nad ei esitanud ungarimaalaste pallitaidu, kuid võib näha, et noore Eesti jalgpallimäng areneb õiges suunas, s. o. mänguviis on tagajärjekas ja on kõrvale jäetud rabelemishullustus. Kõik tehti ükshaaval, s. o. õieti.

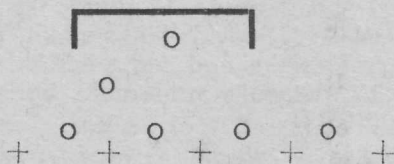
Üksikuist mängijaist

on paremad O. Silber, Kuulmann ja Anier. Esimainitu on vist Eesti vanem aktiivselt esinev mängija. Tõsine eestvõitleja jalgpalli allal. Oli kindla löögiga ja tegi tööd kui heinaline. Kuulmann mängis, eriti esimesel poolajal, hästi. Kaitses tusedalt ja aitas esirivi õieti. Teisel poolajal tasanes hoog ja „tööhobusena“ esinemine ei olnud nii silmapaistev. Anier oli esirivi kardetavam mängija. Vedas palli kergelt, töötas enamasti taktiliselt õieti ja omas puhtaimat löögitehnikat. Kogusummas jättis meeskond humaanilise mulje.

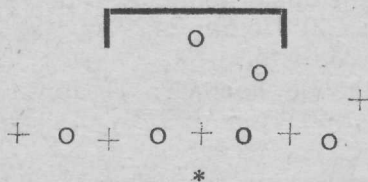
Jalgpalli kroonika.

TSHEHOSLOVAKIA — ROOTSI 2:0.

Tshehoslovakia ja Rootsi liidumeeskonnad mängisid 13 aug. Stockholmis ülaltoodud tagajärjega eelmise kasuks. Tshehoslovakia olnud suures ülekaalus. Rootslasi päästnud suuremast kaotusest nende kaitse offside-taktika, mida järgmiselt kujutada võib. Rõngad kujutavad kaitset (1 kaitsja, 4 poolkaitsjat) ja ristid pääletungijaid.

Niipea kui üks ajaja poolkaitses liinist läbi pääsis pidi ta üksi palli väravasse toimetama, et off-side'ist hoiduda.

MÕNED JALGPALLITEATED SOOMEST.

HJK 15-aastase juubeli auhinna pääle võisteldes on HPS (Palloseura) lloönud KJF-t (Kronohagen) 6:1 (1:0) ja HJK (Jalgpalliklubi) JFK-t (Kamraterna) 5:1 (1:1).

Helsingi koondatud meeskond on võitnud Turu koond. meeskonda 9:1 (5:1). Turu ainsam värav on karistuslöögist saadud.

HJK on võitnud jällegi JFK-t, seekord tagajärjega 9:2 (6:2).

HARJU ESIVÖISTLUSED JALGPALLIS.

B KLASS.

Tall. jalgpalli klubi ja „Olümp“ mängisid ootamatalt 1:1, paar päeva hiljem võitis aga T. J. K. „Olümpiat“, kes „Olümpist“ veidi tugevam, 2:1. „Kalev“ võitis „Olümpiat“ suure ülekaaluga 8. augustil 8:0. Sport B ja T. J. K. B vaheline võistlus lõppes „Sporti“ võiduga. Huvitavam võistlus oli 14. augustil, „Kalevi“ ja „Sporti“ B meeskondade vahel. Võitis „Kalev“ väikese ülekaaluga 1:0, mis meeskonnale ka Harju meistriks tuleku kindlustas. „Olümpia“ võitis „Olümpi“ 3:2. Viimast võistlust peeti 21. augustil „Sporti“ ja „Olümpia“ vahel; kus võitis „Sport“ suure ülekaaluga 6:0.

*

C KLASS.

Meistriks tuli „Sporti“ meeskond, võites „Kalevit“ 3:0 —1

*

A KLASS.

KALEV — SPORT 2:1 (1:1).

Viimane mäng Harjumaakonna esivõistlustel A klassis lõppes väikse üllatusega: „Kalev“, kes hiljuti TJK-le oli 4:1 kaotanud ja keda arvati täielikult vormist väljas olevat uute ümberpaigutuste tõttu meeskonnas, oli ennenägematult vormis ja lõi Sporti tuntava ülekaaluga 2:1. See näitab, et ka võrdlemisi nõrga jõududega, kui need otstarbekohaselt on mahutatud ja üksmeelselt töötavad, võib suuri tagajärgi saavutada. Ei taha pikemalt nimetatud võidu juures peatada, ütlen vaid — Kalev on ennast rehabiliteerinud.

H. T.

Toimetusele on tulnud ka treener Lustigi kiri nim. võistluse kohta, mis järgmine:

Kalevi võitu tuleb pääasjalikult ambitsiooni ja tahte arvele kirjutada. Meeskond mängib paremini ja oli külmaverelisem kui Sport, niisama ka vaimustatud ühisest tahtest — võita Sporti. Kokkumäng ei ole veel kõigiti korralik, mida aga seekord mõlemi ääreaajaja aegluse arvesse tuleb panna. Kesktrio mängis üsna hästi kokku. Poolkaitseliin oli meeskonna selgroog, oli pääle esimese 25 min tugevam meeskonna osa ja neile tulebki võidu eest tänulik olla. Kaitse oli alguses kindlusetu, kuid paranes mängu jooksul nähtavalt. Sarnaseid eksitusi, nagu Vainil, ei tohi kaitsjal siiski juhtuda. Mis puutub väravavahisse, siis oli see omal kohal.

Sporti mängijaist ei olnud ajajateliin, pääle Telli, kuigi kõrgel, kättemäng (kokkumäng) on väga primitiiv, äärmiselt kindlusetu, nagu poolkaitsjailgi. Kaitse oli meeskonna parem osa, kuid ei küüeninud vastase raffineeritud kokkumänguni. Väravavaht ei ole halb, vajab aga kõvemat treeningut.

Sporti mänguviis on veidi toores, mida nad ise vist aga ei tea; siin on üldse kombeks (niisama ka mitmel Kalevi meeskonnas), et eesvalt meest takistatakse ja siis palli juure asutakse, mis määruste vastane teguviis on — eesvalt pall, siis mees. Kaunima jalgpalli huvides on soovitatav peenemat, modernimat mänguviisi omandada, mille läbi ainult Eesti jalgpallisport võib silmapaistvale kohale mannermaal tõusta. Loodan, et tulevik paremat toob.

Minu rõõmustavaks üllatuseks oli leidus, et meie referii-kollegium üht tubli referiit omab, ainult mitte küllalt valjult ei tegutsenud h-ra Mc. Kibin mõlemi poole vastu — mis ainult mängu õigetes rööbastes hoiab. Täna hra Mc. Kibin'it Austria referii-kollegiumi nimel hää ja objektiivse mängu juhatamise eest, mis meie jalgpallisporti edenemisele kasuks.

H. Lustig.

Eesti Spordiliidu asemikkude kogu koosolek

20. augustil s. a.

EESTI SPORDI LIIDU ASEMIKKUDE
KOGU KOOSOLEK 20. AUGUSTIL S. A.

Esivõistluste puhul on asemikka kokku tulnud võrdlemisi rohkesti — 12 seltsi on esitatud. Koosoleku avab sennine Spordi

Liidu abiesimees A. Silber. Juhatajaks valitakse J. Kauba (Tartu Kalev), sekretääriks Lepikson (V. S. Sport).

Päevakord võetakse muutmatult vastu, niisama kinnitatakse eelmise asemikkude kogu protokoll.

Läinud aasta tegevusest annab aru A. Silber, tuletades meelde üleilmlisi tõstevõistlusi, ning Liidu poolt korraldatud esivõistlusi ujumises ja vastlõppenud esivõistlusi kergejõustikus. Maaseltsidele on ilma protsentideta laenu antud Olümpia fondist ja Eesti spordi tutvustamiseks paremaid sportlasi väljamaale võistlema saadetud, milleks erateel summasid leitud. On korda läinud staadioni platsi Kadriorgu saada, mille hiljuti Vabariigi Valitsus otsustanud. Suuremad Liidu ülesanded on olnud veel „Eesti Spordilehe“ väljaandmine, mis aastaaruandesse 200.000 puudu jääki toonud ja Lauri Pihkala spordiõpetuse väljaandmine, mis praegu trükis.

Kassa aruande kannab ette Liidu asjaajaja Villemson.

Arvustavalt kõnelevad Jaanvaldt, Klumberg (V. S. Sport'ist) ja Viira (Tartu Kalevist) „Eesti Spordilehe“ kohta, kes nimetatud lehega rahul ei ole ja Liidu juhatussele etteheiteid teevad, et tema ilmaaegu sarnaseid summasid lehe väljaandmiseks kulutanud.

Vastab Anderkopp (Tall. Kalev), kes häälekandja väljaandmise leiab tarviliku olevat ja praeguseid kirjastusolusid ja lehe toimetamist valgustab, mis nähtavasti eelkõnelejaid rahuldab.

Tõnsoni (Tall. Kalev) ettepanekul otsustakse Olümpia fond puutumatuks tunnistada, mida ilma asemikkude kogu loata ei tohi liigutada.

1922/1923 aasta eelarve võetakse üldsummas 1.100.000 margaga 550 tuhandelise puudujäägiga vastu, mida loodetakse Valitsuse abirahast katta.

Uude Liidu juhatusse valitakse:

Kauba (Tartu Kalev)	17 häälega,
Jaanvaldt (V. S. Sport)	13 „
Klumberg	11 „
Kiilem (Tall. Kalev)	10 „
Kisper (Tartu Aer. Kl.)	10 „

Neile kandidaatideks:

Rosenblatt (Tartu Kalev)	9 häälega.
Mamberg (Paide Maleva)	7 „
Aitsam (Tall. Aerut. Kl.)	3 „

Revisjoni komisjoni valitakse:

Abrams (Tall. Kalev)	16 häälega,
Reeder (Tartu Kalev)	13 „
Martin	13 „

Neile kandidaatideks:

Teimann (V. S. Sport)	12 häälega
Teisker (Tall. Jalgp. Kl.)	8 „

Läbirääkimiste all puudutakse veel staadioni ehitamise küsimust ja „Spordilehe“ toimetaja tõrjub ülestõstetud süüdistused tagasi.

Mitmesugust.

DAANI REKORDI ODAHEITES

on saavutanud August Olesen tagajärgega 58.13 m.

*

KUIDAS PADDOCK LÕI 5 ILMAREKORDI.

Nagu teada, vilksatasid suvel ajalehtis teated, et Paddock olla jooksnud Ameerikas 5 uut ilmarekordi. Nüüd teatab „Idrottsbladet“ asja kohta lähemalt järgmist, et rekordide säädmine ei sündinud mitte avalikul võistlusel vaid selleks eriti korraldatud katsetel Santa Barbaras 4 juulil s. a. Paddock olla teinud kolm jooksu: 100, 80 ja 175 yardi pääle, kusjuures neis jooksudes veel vaheajad märgiti.

Nii olid esimeses jooksus ajad:

	Reg	Vana rek.
50 yardi	5.4	5.2
60 „	6.2 (rek.)	6.4
70 „	7.1 „	7.2
100 „	9.6	9.6

Teises jooksus:

	Reg	Vana rek.
75 yardi	7.6	7.6
80 „	7.8 (rek.)	8.—

Kolmandas jooksus:

	Reg	Vana rek.
125 yardi	12.2 (rek.)	12.4
175 „	17.— „	18.2

*

JUGOSLAAVIA ESIVÕISTLUSTEL

on saavutatud järgmisi tagajärgi:

100 m.: Popovich 11.6; 200 m.: Popovich 24.8; 400 m.: Stengle ja Kikinda 55.4; 800 m.: Radivojovic 2.14; 1500 m.: Pekesovic 4.40,6; Kõrgus: Popov 1.53; kepp: Popov 2.78; kaugus: Popovich 6.02; kuul: Rosulvic 10.81; ketas: Stojanovic 32.50; oda: Dombi 32.50.

*

EDWARD JOOKSNUD 100 YARDI 9.4!

Euroopa parem sprinter Edward (Inglismaa) on Histonis jooksnud 100 yardi ühel võistlusel eeljooksus 9,4, vahejooksus 9,6 ja lõpujooksus 9,5 sek., mida aga ilma rekordiks ei saa tunnistada, sest ta jooksutee kallak olnud.

*

SAKSA UUS JOOKSUTÄHT PELTZER

(Stettiinist)

on jooksnud uue Saksa rekordi 500 meetris — 1.05,7, mis ainult $\frac{1}{10}$ sek. inglase Mountaini ilmarekordist halvem. Septembris kavatseda P. uuesti tähendatud maa pääle ilmarekordi löömiseks jooksta.

*

SAKSA ESIVÕISTLUSED,

mis Duisburgi uues stadionis peeti on üllatavad oma tagajärgede poolest. On mitmed uued nimes, kellest ilmakuulsused võivad kujuneda, nagu frankfurtlane Trossbach, kes alles 19 aastane on ja tõkkeid 15,3 sek. jookseb. Tagajärjed olid:

100 m.: 1) Houben 10.7; 2) Söhngen 10.9; 3) Senftleben.

200 m.: 1) Houben 22.7; 2) Krüger; 3) Weider $\frac{3}{4}$ m. järel.

400 m.: 1) Neumann 50.1; 2) Dünker 10 sm.. 3) Busch 3 m.

800 m.: 1) Köpcke 2.01,6; 2) Wellenreuther; 3) Kern.

1500 m.: 1) Peltzer 4.03,8; 2) Köpcke 10 m.; 3) Osterhof 2 m.

5000 m.: 1) Husen **15.36,5** (rekord); 2) Dickmann; 3) Kibbert. Bedarff ei lõpetanud.

10.000 m.: 1) Bedarff **32.47,6** (rekord); 2) Voss 300 m.; Jennwein 25 m.

110 m. tõkkeid: 1) Trossbach **15.3** (rek.); 2) Paulus $4\frac{1}{2}$ m.; 3) Holtz 10 sm.

400 m. tõkkeid: 1) Massow 58.5; 2) Hunscheid; 3) Amberger.

4×100 teatejooks: 1) S. C. Charlottenburg **42.4** (rekord).

Kaugus: 1) Holz 7.10; 2) Hornberger 7.01; 3) Schmidt 6.96.

Kõrgus: 1) Fritzmann 184,3; 2) Holz 182,5. Kepp: 1) Fricke **3.80** (rek.); 2) Lehninger 3.61; 3) Gaim 3.50.

Kuul: 1) Venninger 12.92; 2) Söllinger 12.68; 3) Schröder 12.58.

Ketas: Steinbrenner 42 55; 2) Paulus 37.99; 3) Holz 37.00.

Oda: 1) Lüdecke 54.23; 2) Junium 53.86; 3) Krellenberg 53.27.

*

BELGIA JA HOLLANDI

vahelise maadevõistluse on võitnud Belgia 48 punktiga 46 vastu. Paremad tagajärjed olid:

100 m.: Brochard (B.) 11.1; 400 m.: Paulsen (H.) 52.4; 1500 m.: Lepomme (B.) 4.20; 5000 m.: Van den Broel (B.) 16.50; 110 m. tõkkeid: Van Rappard (H.) 16.3; ketas: Delaender (B) 36.32; oda: Van der Linde (H.) 47.81; kaugus: Broes (H.) 6.57; kõrgus: Henault (B.) 1.75; kepp: Powell (B.) 3.50.

*

JAAN JAAGO

võistleb praegu Saksamaal hää eduga, kus ta ka tuntud Saksa elukutselise, ilma-meisteri Hans Schwarzi, 50.000 marga pääle välja kutsunud. Võistlust peetakse neil päivil Floragartenis Charlottenburgis ja oodatakse sportliste ringkondade poolt põnevusega.

Närimisgummi

uususetepanek treener Lustigi poolt.

Kuna sportimise juures suud alati niiske hoida väga tähtis on, siis on soovitatav iga-suguste spordiharjutuste ning esinemiste juures (väljaarvatud ainult ujumis-sport) tarvitada närimisgummit. See on ilma vähemagi maitseta, hoiab suu kuivamast ja on ka närvidele hääks rahuldusabinõuks. Ühte tükikest võib kuude viisi tarvitada, tuleb ainult pääle tarvitamise jälle sama paberi sisse pakkida, milles ta hoitud oli. Närimisgummi tarvitakse tervel kontinendil juba ammu suure eduga.

Üks platte (24 tükki) maksab 75 Eesti mrk.; saada võib seda treener Lustig'ilt, kes samuti ka tellimisi nende pääle toimetab.

KIRJAVASTUSED

— tsin. Tartu — Teie saadetustest tarvitame kodumaa teateid, kuna väljamaa teated meil enestel käepärast. Oleme lehe käima pannud kaastöö arvel.

Henrik S. — Siin. Ei saa tarvita; saadetud käsikirja andmed on Eesti keeles juba olemas „Eesti Spordikalendris 1922“. Oleksime tänulikud algupärandite eest, kuna tõlkeid toimetuse ise hangib.

ET EESTI RATTASÕITJATE LAIEMAIK RINGKONDASID TUT-
WUSTADA PRAEGUSE AJA KÕIGETUGEWAMATE

„PRESTO“ jalgratastega,

OTSUSTAS „PRESTO“ WABRIK MEIE XX EESTI P.-M. NÄI-
TUSE AJAL OMA WABRIKU
jalgrattaid enneolemata odawate hindadega müügile lasta.

AINUESITAJA EESTIS:

A.-S. „KONZENTRA“

TALLINN, PIKK TÄN. № 39. :: XX Eesti P.-M. näitusel pawiljong № 102.
KÖNETRAAT 8-62. KÖNETRAAT 27.

Anton Heilmann ^A | s.

Tallinn, S. Karja tän. 6.

SOOWITAB LADUST:

Lukusepa	} TÖÖRIISTAD	SOOME KIRWED	} GARNITURID
Elektritööstuse Tisleri ja teis.		Ukse } hinged ja Mööbii } lukud	
Naelad, kruwid, need, Poldid, mutrid ja teine ehitusmaterjal.		Wask } Raud }	PLEKK, LATID, TORUD, TRAAAT.

TSINKPLEKK, RIHMARATTAD, RIHMAD. Emaleeritud, alumiinium, malm ja teis. NÖUD.
Lambid. Majapidamise riistad. Mööblite wedrud, merirohi. Raud woodid. Madratsid.
Koorelahutajad. REHEPEKSU MASINAD, PÖLLUTÖÖ masinad ja -riistad.

„Jacobus“ RIIDEWÄRWIDE ja Rootsii SAAGIDE „WIKING“ pealadu Eestis.

OSAKONNAD:

TARTUS, Aleks. t. № 1.
NARWAS, Peetri turg 9/11.
WILJANDIS, Tartu t. 19.

NUUSTAKUL, Turuplats.
RAKWERES, Pikk tän. 16.
KÜRESAARES, Kubermangu t. 6.

ANTON HEILMANN GmbH., Berlin peaesitaja.